

get nær den finske type, men i dag bygges i almindelig svensk stil. Medens alle ældre stadig kan tale finsk, så er det kun få af de unge som lærer finsk, svensk vinder mere og mere indpas.

Bogen er et vigtigt dokument til belysning af, hvorledes en livsform kan ændres i et område med flere etniske grupper.

Børge Fristrup

William C. Brice (ed.):

ENVIRONMENTAL HISTORY OF THE NEAR AND MIDDLE EAST SINCE THE LAST ICE AGE

Academic Press Inc. (London) Ltd. 1978. XX, 384 s., 24 cm, £ 16.-

'The Environmental History of the Near and Middle East' er en samling på godt en snes bidrag om emnet plus kommentarer og konklusioner. Den beskrevne historie tager sit udgangspunkt i det senglaciale og beskriver såvel vandstands-, landskabs- som klimaudvikling. Det hele er regionalt delt op, hvad der letter oversigten meget. Der er tale om en velredigeret samling af småafhandlinger, som tilsammen giver mulighed for at sammenligne udviklingen i det store og ret lidt udforskede område, som bogen behandler.

Sofus Christiansen

A.A. Minc:

DIE ÖKONOMISCHE BEWERTUNG DER NATURRESSOURCEN (Petermanns Geographische Mitteilungen. Ergänzungsheft nr. 277).

VEB Hermann Haack, Leipzig 1976, 255 s., 23 cm, ØMK 53,40.

En gennemgang af overvejende sovjetisk litteratur om vurderinger af de forskellige naturressourcer ud fra samfundets behov for produktion. Efter en lang og ret teoretisk behandling af vekselvirkningen mellem natur og samfund fremføres forskellige definitioner på begrebet naturressource og diskussioner af en økonomisk værdiansæt-

telse. Derpå refereres vurderinger af mineralforekomster, skove og i noget større omfang landbrug og vandressourcer. I landbrugsafsnittet omtales især jordbundsbonitering, men også forsøg på evaluering af produktionsforholdene udtrykt ved høstudbytter omregnet til foderenheder.

Bogen udkom på russisk i 1972, og de mange citerede værker er fra 60'erne.

Kr. M. Jensen

Uno Varjo:

FINNISH FARMING: Typology and economics. (Geography of world agriculture, 6).

Akadémiai Kiadó, Budapest 1977, 145 s., ill., 25 cm, \$ 9.00.

Denne redegørelse for finsk landbrug er 6. bind i serien "Geography of World Agriculture", der udsendes af Videnskabernes Akademi i Ungarn. Siden Finlands selvstændighed i 1918 har landbruget undergået enorme ændringer. Frem til 1960 oprettedes således over 130.000 nye brug, deraf alene ca. 100.000 efter 2. verdenskrig til hjemvendte soldater og især til flygtninge fra Karelen og de øvrige afståede områder mod Sovjetunionen.

Effektiviseringen af landbruget gennem 1960'erne medførte imidlertid overproduktion af landbrugsvarer i forhold til hjemmeforbruget, og i 1969 tog man konsekvensen heraf ved en lovgivning om førtidspension og afviklingspræmier for malkekøveg. Dermed vendte udviklingen sig mod nedlæggelser af brug (10.000 om året), og store arealer gik ud af drift.

Alle disse omvæltninger er beskrevet, og de nuværende landbrugsforhold er præsenteret i mange kort over enkeltafgrøders arealer, deres udbytte og dækningsbidrag (salgspris + variable omkostninger pr. ha). Også husdyrbruget og skovene, der er knyttet til langt de fleste finske landbrug, behandles, og bo-

gen afsluttes med et par inddelinger af Finland i regioner på grundlag af driftstyper.

En god oversigt over finsk landbrug, men desværre slutter det statistiske grundlag omkring 1970.

Kr. M. Jensen

Werner Richter:

ISRAEL UND SEINE NACHBARRÄUME (Erdwissenschaftliche Forschung, Bd. 14).

Franz Steiner Verlag GmbH, Wiesbaden 1979, X, 413 s., ill., 23 cm., DM 182,00.

Denne bog er skræmmende ved sit omfang - 400 sider i stort format (2½ kg) -, men trods omfanget holder forfatteren sig nøje til de emner, der loves i undertitlen: Den rurale bebyggelse og arealanvendelse i de sidste ca. 100 år. Bogen er til overflod forsynet med fotografi af typiske landskaber - i særdeleshed mange flyfotos, hvoraf adskillige er så omfattende, at de må foldes 2 gange for at passe til bogens format. Hertil kommer mange stregtegninger af arealanvendelse i mindre områder. Men frem for alt imponerer to arealanvendelseskort i målestoksforhold 1:250.000 for området vesten for Jordan-floden fra Galilea i nord til Negev og Sinai i syd. Det ene kort omfatter arealanvendelsen i slutningen af forrige århundrede, det er baseret på gennemgang af en syndflod af skriftlige kilder, og arealanvendelsen er vist med bogstav-symboler. Det andet kort er baseret på flyfotos, kartering i marken m.m. - Bogen er imponerende som én-mands-værk. For et område, der sårt nok er meget forsømt i den geografiske litteratur, har man hermed fået en meget lærd, veldokumenteret og omhyggelig behandling af kulturlandskabets struktur og udvikling; og den er en sand guldgrube af materiale. Bogen må hilses meget velkommen og er aldeles uomgængelig for al-

le, der beskæftiger sig med dette område.

Henning Mørch

J.C. Abbott & J.P. Makeham:

AGRICULTURAL ECONOMICS AND MARKETING IN THE TROPICS

Longman Group Ltd., London 1979. VII, 168 s., ill., 22 cm, £ 2.25.

Bogen giver en introduktion til landbrugets drifts- og markedsøkonomi specielt med henblik på u-lande. Den er klart og overskueligt sat op; den støtter sig på enkle eksempler, der letter forståelsen. Teksten er kun lidt tynget af "økonomisk" jargon. Bogen er således velegnet for de, der måtte lide af skræk for faget økonomi. Teksten bygger i høj grad på problemstillinger i u-landene, hvor forholdene langt fra svarer til, hvad "man" ville forvente med en vesterlandsk, økonomisk træning, hvilket gør den skikket til det specifikke formål. Anvendeligheden bliver yderligere øget ved et passende antal forslag til "further readings".

Henning Mørch

H. de Bakker:

MAJOR SOILS AND SOIL REGIONS IN THE NETHERLANDS

Centre for agricultural publishing and documentation, Wageningen 1979, 203 s., ill., 25 cm, Dfl. 100,-.

Bogen, der er opbygget på baggrund af en serie artikler i Tijdschrift der Koninklijke Nederlandsche Heide-maatschappij, giver først en beskrivelse af de ydre forhold i de 7 jordbundsregioner i Nederlandene for derigennem at give læseren en baggrund i Hollands historie og landskabsmæssige udvikling. Hovedparten af bogen giver derefter på en overskuelig måde læseren et indblik i jordbundshovedtyperne i Holland, deres genese og klassifikation. Til sidst i bogen er der farveplancher med tilhørende profil-

beskrivelser af de forskellige jordbundstyper.

Bogen er interessant læsning ikke alene for jordbundsinteresserede læsere, men også for læsere, der interesserer sig for Holland generelt. Bogen er veldisponeret, letlæselig og velillustreret med flyfotos, kort og plancher til beskrivelse af de forskellige områder. Fotografierne af jordbundsprofilerne sidst i bogen er særdeles gode og interessante.

Henrik Breuning Madsen

REMOTE SENSING

The quantitative Approach.

Ed. by Philip H. Swain & Shirley M. Davis.

Mc-Graw-Hill Book Co. GmbH, Hamburg 1978. XI, 396 s. ill., 24 cm, DM 83,-

Floyd F. Sabins Jr.:

REMOTE SENSING

Principles and interpretation.

W.H. Freeman & Co., San Francisco 1978, Univ. bogl., 426 s., ill., 28 cm, kr. 224,-.

Der har i de seneste årtier været en meget stærk udvikling i "remote sensing". Den kendteste form, flyfotograferingen, er blevet efterfulgt af og kompletteret med billedregistrering i intervaller af spektrum uden for det synlige område. Desuden har anvendelsen af satellitter som bærere af instrumenter (sensorer) i høj grad øget muligheden for at overvåge og samle information om jordoverfladen. Satellitbillederne har direkte vakt interesse gennem deres globale perspektiv, men de har også gennem deres ofte sensationelle karakter indirekte henledt opmærksomheden på den moderne teknologi, som nu indgår i billedregistreringen.

Den første tids præsentation af smukt billedmateriale er nu afløst af en forståelse for, at der behøves kundskab om de nye sensorsystemer og billedtyper for at kunne udnytte de data, som remote sensing-teknikken stiller til rådighed. I

en overgangsperiode præsenteredes nyhederne i symposierapporter og faglige tidsskrifter, men behovet for systematiske lærebøger blev mere og mere udtalt, og flere er da også udgivet i de seneste år. De har som regel lagt hovedvægten enten på de fysiske og tekniske principper, som styrer remote sensing-processen, eller på de praktiske anvendelsesmuligheder af datamaterialet. Forsøg på at kombinere de to synsmåder er også blevet gjort.

Swain's og Davis' bog tilhører den første type. Den medtager ganske vist nogle praktiske aspekter i såkaldte case studies, men behandler først og fremmest de fysiske og systemtekniske principper i remote sensing. Bogens syv kapitler er skrevet af specialister i strålingsfysik, elektroteknik og computeranalyse og får derfor en ret teoretisk karakter. Arbejdet er illustreret af et stort antal letlæste og overskuelige diagrammer og indeholder nogle billedeksempler på remote sensing-registreringer. Bogen kan anvendes på forskellig måde alt efter interesse og baggrund, men kan frem for alt få betydning som håndbog i institutioner og firmaer, hvor remote sensing indgår i projekter eller forskningsopgaver, og hvor der lægges stor vægt på automatisk databehandling af de registrerede billedelementer.

Sabin's arbejde er direkte udarbejdet med henblik på at være en lærebog ved universitetsstudier. Bogen er ikke så teoretisk opbygget som den foregående, men giver alligevel en del fundamentale principper for billedregistrering i forskellige bølgelængdeområder, for siden at lægge hovedvægten på anvendelse af billedmaterialet i forbindelse med diverse arbejdsopgaver. Blandt dem finder man også mange interessante geografiske anvendelser under overskrifter som "Resource Exploration", "Environmental and Land-Use Applications", og "Natural Hazards". Et kapitel behandler